

MEISE

1861

Gemeentebestuur Meise

adres: Tramlaan 8, 1861 Meise - Wolvertem
telefoon: 02/272 00 50
fax: 02/270 02 61
e-mail: leefmilieu@meise.be
url: www.meise.be

Korte landschapsbeschrijving

Regio:	Groene Gordel - Brabantse Kouters
Deelgemeenten:	Meise, Wolvertem
Oppervlakte:	34,82 km ²
Oppervlakteverdeling:	
– Landbouwgronden:	66,94%
– Bossen:	5,46%
– Bebouwde gronden:	25,72%
– Andere:	1,87%

De natuurwaarden van de gemeente zijn grotendeels gebonden aan de fysieke hoofdstructuur, in het bijzonder aan de valleien van de Molenbeek-zijp en de Meusegemsebeek, de vallei van de Birrebeek en de vallei van de Meise-Molenbeek en Amelvonnebeek.

Buiten de beekvalleien vinden we nog een aantal boscomplexen met een belangrijke natuurlijke waarde. De belangrijkste zijn het park rond Neromhof, de Varkensputten en Secretarisbos. Enkele andere belangrijke natuurkernen zijn te onderscheiden nabij het kasteel van Impde, het Leefdaalbos, in de plantentuin van Meise en op het abdijsdomein van Amelgem - Ossel.

De gemeente ligt in het verzamelnet van Zenne en Rupel. De voornaamste afvoerbeken zijn in het noorden de Birrebeek en de Molenbeek-zijp, in het zuiden de Amelvonnebeek.

1861

De Molenbeek-zijp loopt noord-westwaarts in het westelijk gedeelte van Meise. De vallei van de Molenbeek-zijp kan onderverdeeld worden in vier delen. Een eerste gedeelte van de beekvallei wordt uiterlijk gekenmerkt door de aanwezigheid van bosrestanten, het bos- en weilandcomplex van de Beemden en de kasteelparken van Impde, Impdehof, de boskapel, Leefdaalbos en kasteel van Leefdaal. Een tweede gedeelte wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een aantal bosfragmenten en kleine landschapselementen. Een derde gedeelte van de beek, dat door het bebouwd gebied loopt, is uiterlijk weinig waarneembaar. Een vierde gedeelte loopt ten zuiden van Wolvertem en wordt gekenmerkt door een aantal bosaanplanten en omliggende graslanden, ten noorden van Oppem.

De Birrebeek is gelegen in het oostelijk gedeelte van Meise, ten zuidoosten van Nerom en ten noorden van Eversem en Sint-Brixius-Rode. De Birrebeek heeft ter hoogte van Velaartbos een aftakking, zijnde de Grote Heidebeek. Uiterlijk wordt deze vallei gekenmerkt door de aanwezigheid van een groter boscomplex Velaartbos, een aantal kleinere bosaanplanten en boomgaarden, kleine landschapselementen en graslanden.

De Amelvonnebeek vormt de zuidelijk begrenzing van de gemeente. Ter hoogte van de oostelijke grens met de gemeente Grimbergen, gaat deze beek over in de Maalbeek die ook zuidwaarts op de gemeentegrens loopt. Op terrein is de vallei van de Amelvonnebeek zichtbaar door de aanwezigheid van een aantal bosfragmenten, en de Nationale Plantentuin en het domein Drijtoren.

De Robbeekvallei is gelegen op de noordwestelijke grens met Londerzeel en Merchtem. Uiterlijk wordt deze vallei gekenmerkt door de aanwezigheid van een aantal kleine bosfragmenten en ten zuiden van Rossem, aan Rossemhoek een populierenbos met enkele vijvers, een dreef en boomgaard.

Belangrijke habitats en landschapstructuren

(Deels gewijzigd naar: De Saeger, S., Delafaille, S., Heirman, J. & Paelinckx, D., 2000. BWK; versie 2, kaartblad 23. Instituut voor Natuurbehoud. Brussel.)

Onmiddellijk palend aan de expresweg is er het voor het publiek toegankelijke Neromhof, een kasteelpark met eiken-haagbeukenbestanden met afwisselend Gewone es en Zomereik als dominante boomsoort, samen met de gebruikelijke sierbomen. De kruidlaag is zeer gevarieerd, met o.a. Bosanemoon, Gele dovenetel, Grote keverorchis, Bleeksporig bosviooltje, Bosaardbei, Slanke sleutelbloem, Boszegge, IJle zegge, Daslook en Lelietje-van-dalen. Ook de (nochtans als gazon beheerde) grazige partijen zijn fraai. Het minder soortenrijke bos (Zomereik en Amerikaanse eik, plaatselijk populier) ter hoogte van "Varkensputten", 2,5 km noordwaarts, omvat een eikenbestand op zure humus met braam en Valse salie, en één op zachte humus met Kruipend zenegroen, Groot heksenkruid, Speenkruid en Bosanemoon.

Van de bossen langs de Birrebeek is het Velaardbos het belangrijkste. Het omvat overwegend bossen met mullhumus op vrij vlak terrein, maar er komen enkele zuurdere verhevenheden voor. Centraal erin staan enkele villa's. Een deel van het bos langs de Birrebeek heeft een beekbegeleidend karakter, maar door begreppeling in het verleden is de grondwaterafstand verlaagd. Op de matig vochtige tot droge plaatsen komt het haagbeukenverbond voor. Zomereik, Beuk, Amerikaanse eik en populier zijn de belangrijkste overstaanders. De hakhoutlaag omvat o.a. Hazelaar, Boswilg, berk, Haagbeuk, Zwarte els, Wilde lijsterbes, Gewone esdoorn, Zoete kers, Grauwe wilg, Schietwilg, Gelderse roos en Ratelpopulier. Op de zuurdere verhevenheden van het bos zijn Zomereik, Berk, Tamme kastanje, Ratelpopulier, Sporkehout, Valse salie, Pijpenstrootje en Tormentil aanwezig. De populierenaanplanten bevatten Zomereik, Ruwe berk, Zachte berk, olm, Boswilg, Grauwe wilg en Gewone vlier. In de aanplanten van lork is de ondergroei beperkt tot braam en stekelvaren. In het met populier ingeplante essen-olmenbos ten zuiden van het Velaardbos staat opvallend veel Gladde iep in de struiklaag. In de kruidlaag komen o.a. Slanke sleutelbloem, Gewone salomonszegel, Gele dovenetel, Bosanemoon, Gulden boterboem, Boszegge

en Dauwbraam voor. De overige populierenaanplanten langs de Birrebeek zijn sterk verruigd of bevatten Gewone es. De graslanden in de vallei zijn soortenarm. In een wat schralere slootkant nabij het Velaardbos worden Gewoon reukgras, Egelboterbloem, Pinksterbloem, Echte koekoeksbloem, Kruidendegroen, Gewone salomonszegel, Moerasspirea, Margriet, Grote muur, Moeraswalstro en Gewone engelwortel aangetroffen.

Deze vallei van de (Kleine) Molenbeek tussen Wolvertem en Londerzeel bevat enkele kasteelparken. Er zijn een aantal populierenaanplanten met dichte struiklaag en vrij gevarieerde ondergroei. De deels met populier beplante hakhoutbossen ten zuiden van Impde bevatten Zoete kers, Gewone es, Gewone esdoorn, Sleedoorn, Zwarte els, Gewone vlier en Gewone olm.

Gedeeltelijk buiten de eigenlijke vallei gelegen is het mooie Leefdaalbos, dat overwegend uit eiken-haagbeukenbos bestaat, met o.a. Bosanemoon, Kleine maagdenpalm, Schaduwgras, Bosgierstgras, Bleeksporig bosviooltje, Boszegge en fragmenten van zuur eikenbos (Adelaarsvaren, Lelietje-van-dalen, Dalkruid en Grote veldbies). In het als zuur eikenbos/droge populierenaanplanten gekarteerde bosje ten zuidwesten hiervan is Zomereik in de boomlaag gemengd met populier. De Boskapel van Impde is een aantrekkelijke site met fraaie lindendreven in een bos van Zomereik. In de kruidlaag wordt vooral braam, maar ook Bleeksporig bosviooltje, Bosanemoon, Valse salie en Veelbloemige veldbies aangetroffen. In een meer zuidelijk gelegen populierenaanplant bestaat de struiklaag vooral uit Zwarte els en de ruige kruidlaag hoofdzakelijk uit Grote brandnetel, Kleefkruid, Dauwbraam en Dagkoekoeksbloem.

In het alluviaal elzenhakhout (met populier ingeplant), nabij Wolvertem zijn o.a. Scherpe zegge, Gevlekte aronskelk, Groot heksenkruid, Gewone dotterbloem, Kleine watereppe, Wolfspoot, Pinksterbloem, Slanke sleutelbloem, Moerasspirea en Gele dovenetel waargenomen.

Het aan de Meisebeek gelegen kasteelpark van Bouchout, nu de Nationale Plantentuin, is een zeer mooi park, met naast meer formeel aangelegde gedeelten ook meer natuurlijke zones. Onder de weliswaar grotendeels aangeplante boomlaag, hebben kruidengemeenschappen van het eiken-haagbeukenbos gehandhaafd, met soorten als Daslook, Groot heksenkruid, Slanke sleutelbloem, Boszegge, Schaduwgras, Gevlekte aronskelk, Italiaanse aronskelk, Bleeksporig bosviooltje, Gewone salomonszegel, Wijfjesvaren, Bosanemoon, Klein springzaad, Voorjaarsganzerik, IJle zegge en Grote keverorchis. In een fragment met bronboskarakter kunnen Bittere veldkers, Verspreidbladig goudveil, Kleine watereppe en Gewone dotterbloem aangetroffen worden. De gazons zijn opmerkelijk door het soms veelvuldig optreden van Draadereprijs, Draadklaver, Vreemde ereprijs, Klein bronkruid en Liggend hertshooi. In de buurt van de beek worden enkele percelen als hooiland beheerd. Deze hooilanden evolueren plaatselijk naar moerasspirearuigte of rietland. In het verlengde van het kasteeldomein van Bouchout ligt, aan de andere kant van de expresweg, het Domein Drietoren, eveneens als kasteelpark gekarteerd. De fraaie vijver is vrijwel volledig bedekt met Gele plomp.

1861

4

